

Masarykova Univerzita Brno
Ekonomicko-správní fakulta

SOCIALNÍ SLUŽBY

Seminární práce – Ekonomika veřejného sektoru

Vladislava Gregorová
UČO: 254691

OBSAH :

ÚVOD	2
SOCIÁLNÍ SLUŽBY	3
Sociální poradenství	4
Služby sociální péče	4
Služby sociální prevence	4
KDO SOCIÁLNÍ SLUŽBY POSKYTUJE	5
INFORMACE O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH	5
JAK ŽÁDAT O SOCIÁLNÍ SLUŽBU	5
FINANCOVÁNÍ	6
Veřejné rozpočty	6
Úhrada od uživatelů	6
SOCIÁLNÍ SLUŽBY A MPSV	7
Dotační řízení MPSV v oblasti sociálních služeb pro rok 2010	7
PŘÍKLADY POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	8
SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ	8
Základním poradenství	8
Odborné sociální poradenství	8
6 typů pomoci druhým	8
DOMOVY NA PŮL CESTY	8
SOCIÁLNĚ ZDRAVOTNÍ SLUŽBY	8
SOCIÁLNÍ REHABILITACE	9
OSOBNÍ ASISTENCE	9
PEČOVATELSKÁ SLUŽBA	9
PRŮVODCOVSKÁ, PŘEDČITATELSKÁ A TLUMOČNICKÁ SLUŽBY	9
SLUŽBY RANÉ PÉČE	10
PODPOROVANÉ BYDLENÍ	10
ODLEHČOVACÍ SLUŽBY	10
CENTRA DENNÍCH SLUŽEB	11
DĚTSKÉ DOMOVY V ČR	11
HISTORIE DĚTSKÝCH DOMOVŮ V ČR	11
RODINNÉ DĚTSKÉ DOMOVY	12
DNEŠNÍ DĚTSKÉ DOMOVY	12
POČET DĚTÍ V NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČI	13
EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND	13
DOUČOVÁNÍ DĚTÍ ZE SOCIÁLNĚ ZNEVÝHODNĚNÉHO PROSTŘEDÍ	13
ZÁVĚR	15

ÚVOD

Problematika sociálních služeb je v naší republice poměrně často diskutována a to hlavně v předvolebním čase. Toto téma jsem si vybrala, protože jsem se sama zapojila do projektu Pedagogické fakulty MU, který je určitou sociální službou.

V Českém státě je rozmanitost těchto služeb ohromná, většina lidí si ani neuvědomuje, co vše sociální službou je a k čemu slouží. Samotné vymezení toho, kdo je sociálně znevýhodněný, je poměrně složité. Sociálně znevýhodněné najdeme ve všech věkových skupinách i ve všech společenských vrstvách.

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Sociální služby jsou specializované činnosti, které mají pomoci člověku řešit jeho nepříznivou sociální situaci. Příčiny vzniku nepříznivé sociální situace jsou velmi různé, a proto také existuje velmi pestrá škála druhů sociálních služeb. Poskytnutí sociální služby má člověku pomoci, respektive podporovat jeho vlastní aktivitu vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace. Sociální služba nemůže převzít odpovědnost člověka za jeho vlastní osud či životní perspektivu.

Základními činnostmi při poskytování sociálních služeb jsou pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, poskytnutí ubytování nebo pomoc při zajištění bydlení, pomoc při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, poradenství, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, terapeutické činnosti a pomoc při prosazování práv a zájmů. Obsah základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb stanoví prováděcí předpis.¹

Cílem služeb bývá mimo jiné

- podporovat rozvoj nebo alespoň zachování stávající soběstačnosti uživatele, jeho návrat do vlastního domácího prostředí, obnovení nebo zachování původního životního stylu
- rozvíjet schopnosti uživatelů služeb a umožnit jim, pokud toho mohou být schopni, vést samostatný život
- snížit sociální a zdravotní rizika související se způsobem života uživatelů

Hlavním posláním **zákona o sociálních službách č.108/2006 Sb.** je chránit práva a oprávněné zájmy lidí, kteří jsou oslabeni v jejich prosazování z různých příčin. Zákon vytváří právní rámec pro nesčetné množství vztahů mezi lidmi a institucemi v případech, kdy je nezbytné zabezpečit podporu a pomoc lidem, kteří se ocitnou v nepříznivé sociální situaci.

Lidé mají právo na to, aby žádali o pomoc a podporu ze strany veřejné správy a poskytovatelů sociálních služeb v případě, že nejsou schopni samostatně řešit svou nepříznivou sociální situaci. Toto právo je založeno na obecném principu solidarity ve společnosti. Současně je jim zákonem garantováno, že poskytnutá pomoc a podpora musí zachovávat jejich lidskou důstojnost, musí vycházet z individuálních potřeb člověka a působit na něj tak, aby byla posilována jeho schopnost sociálního začlenění. Nárok mají lidé také na bezplatné sociální poradenství, které se vztahuje k možnostem řešení jejich nepříznivé sociální situace.¹

Sociální služby zahrnují tři základní oblasti služeb:

- sociální poradenství
- služby sociální péče
- služby sociální prevence

Sociální poradenství

Člení se na základní sociální poradenství a odborné sociální poradenství. Smyslem sociálního poradenství je poskytování potřebných informací, které přispívají k řešení nepříznivé sociální situace. Základní sociální poradenství jsou povinni poskytnout všichni poskytovatelé sociálních služeb, a to bez ohledu na to, kdo je o radu požádá. Odborné sociální poradenství poskytují specializované poradny, které se profilují buď podle nějakého jevu (např. problematika domácího násilí) nebo podle cílové skupiny (např. osoby se zdravotním postižením, senioři, cizinci apod.).

Služby sociální péče

Jsou zaměřeny na to, aby napomáhaly lidem zajistit si fyzickou a psychickou soběstačnost. Služby sociální péče, jak vyplývá z názvu, nabízejí pomoc při zvládnutí úkonů péče o vlastní osobu a v soběstačnosti. K zajištění poskytování těchto služeb lze použít příspěvek na péči.

Služby sociální prevence

Zaměřují se na jevy a situace, které mohou vést k sociálnímu vyloučení osob a nejsou a priori způsobeny neschopností pečovat o sebe z důvodu věku či zdravotního stavu. Služby sociální prevence se zaměřují především na oblast tzv. „sociálně negativních jevů“, jako například kriminalita, bezdomovectví, zneužívání návykových látek, krize v rodině apod.

Kombinace různých druhů služeb a souběh poskytování služby s péčí v rodině nejsou zákonem nijak omezovány. Člověk sám rozhoduje, které služby bude využívat a jak je bude kombinovat.

Sociální služby mohou být poskytovány formou terénní, ambulantní nebo pobytovou, přičemž tyto formy jsou i u jednotlivých druhů služeb kombinovány tak, aby byly maximálně efektivní. Pobytovou službou se rozumí služby spojené s ubytováním uživatele v zařízení sociálních služeb, za ambulantní službou uživatel dochází do zařízení sociálních služeb a terénní služba je poskytována tam, kde člověk žije – v jeho přirozeném sociálním prostředí.

KDO SOCIÁLNÍ SLUŽBY POSKYTUJE

Obce a kraje dbají na vytváření vhodných podmínek pro rozvoj sociálních služeb, zejména zjišťováním skutečných potřeb lidí a zdrojů k jejich uspokojení; kromě toho sami zřizují organizace poskytující sociální služby.

Nestátní neziskové organizace a fyzické osoby, které nabízejí široké spektrum služeb, jsou rovněž významnými poskytovateli sociálních služeb.

Ministerstvo práce a sociálních věcí je nyní zřizovatelem pěti specializovaných ústavů sociální péče.

INFORMACE O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

Informace o sociálních službách a jejich poskytování lze získat např. na městských, případně obecních nebo krajských úřadech (odbory sociálních věcí), v občanských nebo jiných specializovaných poradnách anebo přímo u poskytovatelů sociálních služeb.

JAK ŽÁDAT O SOCIÁLNÍ SLUŽBU

O sociální službu musí člověk obvykle sám požádat. U některých typů sociálních služeb vydávají obce a kraje rozhodnutí o poskytnutí služby, a to ve správním řízení. Jedná se zejména o pečovatelskou službu a pobytové služby v domovech pro osoby se zdravotním postižením a seniory. Pokud službu poskytuje nestátní nezisková organizace, uzavírá její uživatel s poskytovatelem smlouvu. V rozhodnutí, respektive smlouvě je také stanovena finanční spoluúčast uživatele na poskytování služby.

FINANCOVÁNÍ

Financování sociálních služeb je v České republice založeno na tzv. principu vícezdrojového financování. Poskytovatelé sociálních služeb získávají finanční prostředky na provozování sociální služby z několika zdrojů. Mezi nejvýznamnější zdroje finančních prostředků patří²

- veřejné rozpočty
- úhrady od uživatelů

Veřejné rozpočty

Do oblastí veřejných rozpočtů patří zejména státní rozpočet České republiky, ale rovněž i rozpočty krajů, měst a obcí. Největší objem finančních prostředků z této oblasti financování sociálních služeb plyne poskytovatelům sociálních služeb ze státního rozpočtu a to na základě každoročně vyhlášených dotačních řízení. Nejvýznamnějším vyhlášovatelem dotačního řízení ze státního rozpočtu pro poskytovatele sociálních služeb je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Finanční prostředky získané z dotačního řízení jsou určeny na úhradu běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociální služby. Příjemci dotací ze státního rozpočtu mohou být jen poskytovatelé sociálních služeb registrovaní podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Úhrada od uživatelů

Podle zákona o sociálních službách se poskytují sociální služby osobám bez úhrady nebo za částečnou nebo plnou úhradu nákladů. Úhradami od uživatelů jsou myšleny úhrady od osob, kterým je poskytována sociální služba podle zákona o sociálních službách. Pro posílení finanční soběstačnosti uživatelů sociálních služeb byl zaveden nový finanční nástroj, kterým je příspěvek na péči. Použití příspěvku na péči umožní uživateli hradit většinou část nákladů poskytované služby.

Kromě výše uvedených zdrojů financování sociálních služeb, vstupují do systému financování rovněž finanční prostředky ze strukturálních fondů EU, sbírek, fondů a nadací, ale rovněž i

platby od zdravotních pojišťoven za vykázané zdravotní výkony u některých druhů poskytovaných služeb.²

SOCIÁLNÍ SLUŽBY A MPSV

Hlavním úkolem MPSV je příprava dlouhodobých systémových opatření a příslušných právních předpisů a podpora rozvoje kvality poskytovaných sociálních služeb. Jde například o podporu:

- plánování sítě sociálních služeb v krajích a obcích opírající se o zjištěné potřeby lidí
- zvyšování odbornosti a kvality poskytovaných služeb s důrazem na ochranu práv uživatelů služeb
- občanských a svépomocných aktivit, tj. neziskového sektoru

V oblasti podpory neziskového sektoru ministerstvo realizuje dotační řízení, jehož cílem je přispívat na provoz a rozvoj sociálních služeb poskytovaných nestátními neziskovými organizacemi. Dotační řízení je vyhlašováno každoročně.

Dotační řízení MPSV v oblasti sociálních služeb pro rok 2010

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR vyhlásilo pro rok 2010 dotační řízení k poskytnutí dotace ze státního rozpočtu na rok 2010 pro právnické a fyzické osoby, které poskytují sociální služby (poskytovatelé sociálních služeb). Dotační řízení MPSV ČR je vyhlášeno v návaznosti na §101 a §104 zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a na zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

Dotace ze státního rozpočtu se poskytuje k financování běžných výdajů, které souvisejí s poskytováním sociálních služeb a v souladu se zpracovaným střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje, tj. bude podporováno poskytování sociálních služeb, které jsou součástí střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb krajů (výjimku tvoří sociální služby s celostátní působností).Dotaci pro rok 2010 lze poskytnout poskytovateli sociální služby, který má oprávnění k poskytování sociálních služeb (registraci) a/nebo je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb (§85 odst. 1 zákona o sociálních službách).¹

PŘÍKLADY POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

Základním poradenství

- je poskytnout informace o nárocích, službách a možnostech, které mohou vyřešit nebo zmírnit obtížnou situaci člověka. Důležitá dostupnost i menších regionech pověřenou osobou.

Odborné sociální poradenství

– poskytuje přímou pomoc lidem při řešení konkrétní situace (manželství, generační soužití, zdravotně postižení, delikvence, náhradní rodinná péče) a to i formou terapeutickou

6 typů pomoci druhým

1. podání jednoduchých věcných informací (vyplnění formuláře)
2. poskytnout rady (názor odborníka)
3. prostřednictvím učení (umožnit někomu získat informace – školení, kurz)
4. prostřednictvím psychologického náhledu (objasnit problém, proč a jak k němu došlo)
5. prostřednictvím přímé akce – pomáhající vykoná něco za jinou osobu, nebo obstará něco co nutně potřebuje – jednání na úřadu
6. změna systému – organizační úpravy, změny v předpisech

DOMOVY NA PŮL CESTY

Domy na půl cesty jsou pobytovou službou pro osoby do 26 let, které žily dlouhodobě ve školských zařízeních ústavní nebo ochranné výchovy, nebo v jiných zařízeních pro děti a mládež a pro osoby, které byly propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné 9 léčby. Domy na půl cesty mají těmto lidem poskytnout podmínky pro úspěšný samostatný start do běžného života.

SOCIÁLNĚ ZDRAVOTNÍ SLUŽBY

Sociálně zdravotní služby napomáhají k zajištění fyzické a psychické soběstačnosti osob, kterým jsou poskytovány; jsou určeny osobám, které již nepotřebují akutní zdravotní lůžkovou péči (dostatečná je zdravotní péče ambulantního rozsahu), ale současně jsou natolik

nesoběstační, že potřebují pomoc druhé osoby při každodenních úkonech a tato pomoc jim z objektivních důvodů nemůže být zajištěna v domácím prostředí. Sociálně zdravotní služby jsou poskytovány v pobytových zařízeních sociálních služeb nebo v pobytových zdravotnických zařízeních. Služby sociální péče poskytované v rámci sociálně zdravotních služeb (včetně základních služeb) podléhají úhradě. Zdravotnické úkony jsou hrazeny z fondů veřejného zdravotního pojištění.

SOCIÁLNÍ REHABILITACE

Proces k dosažení maximálně možné soběstačnosti za účelem nejvyššího možného stupně sociální integrace, zahrnuje širokou škálu sociální problematiky - např. finanční příspěvky, osobní asistence, asistenční psy.

OSOBNÍ ASISTENCE

Hlavní pracovní náplní osobního asistenta je zejména doprovod dítěte do a ze školy, případně na další mimoškolní aktivity. V případě zvýšené potřeby zajištění sebeobslužných a doprovodných činností během školní docházky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, je na zvážení ředitele školy, zda bude situaci řešit pomocí osobního asistenta. Ředitel školy může uzavřít s nestátní neziskovou organizací smlouvu o poskytování sociální služby osobní asistence. Osobní asistent ve škole pak dítěti pomáhá hlavně při sebeobsluze, osobní hygieně, stravování, o přestávkách, při přesunech po budově školy apod. Osobní asistent je také poskytován důchodcům. Služby asistenta jsou za platu.

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA

Pečovatelská služba zajišťuje pomoc osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení. Zahrnuje především pomoc v péči o domácnost, zajištění osobní hygieny, přípravu jídla, doprovod na vyšetření nebo drobné ošetřovatelské úkony. Služba se poskytuje za úplatu.

PRŮVODCOVSKÁ, PŘEDČITATELSKÁ A TLUMOČNICKÁ SLUŽBY

Průvodcovská, předčitatelská a tlumočnická služba se poskytuje osobám se zdravotním postižením a seniorům, jejichž schopnosti jsou sníženy v oblasti orientace nebo komunikace, a napomáhá jim osobně si vyřídit vlastní záležitosti. Služba obsahuje zprostředkování

kontaktem se společenským prostředím a pomoc při prosazování práv a zájmů. Služba se poskytuje za úplatu.

SLUŽBY RANÉ PÉČE

Raná péče je soustava služeb a programů poskytovaných ohroženým dětem a dětem se zdravotním postižením a jejich rodinám. Cílem je předcházet postižení, eliminovat nebo zmírnit jeho důsledky a poskytnout rodině, dítěti i společnosti předpoklady sociální integrace. Služby rané péče mají být poskytovány od zjištění rizika nebo postižení do přijetí dítěte vzdělávací institucí tak, aby zvyšovaly vývojovou úroveň dítěte v oblastech, které jsou ohroženy faktory biologickými, sociálními a psychologickými. Má preventivní charakter, protože snižuje vliv prvotního postižení a brání vzniku postižení druhotného. To je projevem porušení vazeb dítěte s jeho okolím nebo nedostatečným rozvinutím funkcí postiženého orgánu. Posiluje rodinu, využívá jejich přirozených zdrojů tak, že i dítě s postižením může vyrůstat a prospívat v jejím prostředí. Ekonomický přínos, postupně činí rodiče nezávislími na institucích, snižuje nutnost ústavního pobytu a šetří tím státní výdaje. Je předpokladem úspěšné sociální integrace. Je poskytována převážně v přirozeném prostředí dítěte. Základním přirozeným prostředím je rodina. Toto platí zejména pro období od 0 do 3 let. Právě láskyplná a stimulující interakce mezi rodičem a dítětem s postižením je podle posledních výzkumů podstatným faktorem rozvoje nejen jeho psychických, ale i fyziologických funkcí. Proto je pro ranou péči typická forma terénní práce (návštěv poradenského pracovníka v domácím prostředí). Poskytuje rodičům nezávislé informace. Služby rané péče jsou sestavovány na základě analýzy potřeb individuální rodiny. Služba se poskytuje bez úplatně.

PODPOROVANÉ BYDLENÍ

Podporované bydlení je sociální služba poskytovaná osobám se zdravotním postižením, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby; služba se poskytuje v domácnosti osob. Služba obsahuje pomoc při zajištění chodu domácnosti, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, terapeutické činnosti a pomoc při prosazování práv a zájmů. Služba se poskytuje za úplatu

ODLEHČOVACÍ SLUŽBY

Odlehčovací služby umožňují osobám, které pečující o děti (osoby) se zdravotním postižením v domácím prostředí, alespoň minimální odpočinek nezbytný k regeneraci vlastních sil, zařízení osobních záležitostí, péči o další děti v rodině, podporu rodinných vazeb atd.

CENTRA DENNÍCH SLUŽEB

Centra denních služeb poskytují ambulantní služby osobám, jejichž soběstačnost je snížena z důvodu chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. V centru je pro klienta připraven celodenní aktivizační program (např. keramika, výukové činnosti, pohybové aktivity, odpočinek, vycházka), včetně dopomoci při sebeobsluze, většinou i včetně oběda. Do zařízení klient přichází ráno a odpoledne se vrací domů, kde zpravidla navazuje péče rodiny či jiných blízkých. Některá centra organizují i svoz a rozvoz klientů, jinde dopravu zajišťuje rodina či klient sám.

DĚTSKÉ DOMOVY V ČR

Jsou to zařízení pro děti od 3 do 18 let s nařízenou ústavní péčí, zpravidla bez poruch chování. V těchto domovech jsou také umísťovány nezletilé matky. Zajišťují výchovu, hmotnou a sociální péči dětem, které nemohou být z vážných důvodů vychovávány ve vlastních rodinách. Velký důraz je zde hlavně na individuální přístup, který je zdůrazněn ve SB č. 109/2002 a kterým se řídí celý systém náhradní péče.

Děti jsou do dětských domovů umísťovány z různých důvodů na návrhy různých institucí. Podle některých výzkumů může většinou za umístění dětí v domově až z 50% špatná sociální situace rodičů. (Bittner et al., 2007)

HISTORIE DĚTSKÝCH DOMOVŮ V ČR

Dětské domovy v naší republice zmiňuje již školský zákon v roce 1869 a jsou ním zřízeny ústavy pro děti vyžadující veřejnou péči. Většinou byly zřizovány majetnými občany, kteří soucítili s chudými. Byli to spíše chudobince a útulky, byla v nich převážně náboženská výchova, ale školní výuce nebyla věnována přílišná pozornost, děti tu spíše pracovali ve prospěch ústavu.

Koncem 19. stol. se začal při zřizování ústavů objevovat veřejný prvek. Snaha byla o vybudování sítě okresních dětských domovů. Život v těchto domovech měl připomínat spíše velkou rodinu. Pěstounka a zároveň správkyň se starala o 15 až 25 dětí. Problém byl v tom, že pěstounek bylo málo a byly nedostatečně kvalifikované. Cílem bylo zaopatření dětí.

Po druhé světové válce jsou dětské domovy zařazeny do školského systému. Ve financování nejsou závislé pouze na charitativních příspěvcích ale dostává se jim právního a materiálního zabezpečení i od státu. Spadají pod patronát národních výborů. Další úvahy vedli k tomu, že kolektivní žití je dlouhodobě neudržitelné, dítě nepotřebuje zabezpečit pouze po stránce materiální a je potřeba ho zabezpečit i po stránce citové. Přes cíl fyzické záchrany dítěte se cíl přesunul na psychickou stránku záchrany. Bylo potřeba dětské domovy rozdělit na internátní a rodinné právě tu nastává ten největší rozdíl a to hlavně v tom, že internátní typ dětských domovů je většinou vysokokapacitní a není možné se tu dítěti věnovat po psychické stránce naproti tomu u domovů rodinný je děti ve výchově podstatně méně a je možnost se jim věnovat individuálně.

RODINNÉ DĚTSKÉ DOMOVY

Děti jsou rozděleny do menších skupin a hlavní výhodou je zachování sourozeneckých vztahů a podpora citových vazeb. Každá skupina má svého vychovatele a svou bytovou jednotku. Forma v této době fungovala spíše jen na papíře. Děti se zde učí jak funguje domácnost a jaké domácí práce je potřeba vykonávat. Vzdělávání probíhá ve školách hlavně kvůli školnímu kolektivu a zapojení do obyčejného života. Od roku 2002 už rozdělení na rodinné a internátní dětské domovy neexistuje avšak v praxi je to ovšem jinak a to hlavně z toho důvodu, že chybí finance a kvalifikovaní lidé na to, aby mohli všechny domovy přejít na rodinnou formu.

DNEŠNÍ DĚTSKÉ DOMOVY

- domovy rodinného typu podle zákona 109/2002 Sb
- skupinu tvoří nejméně 6 dětí a nejvíce 8 dětí
- v domově se školou je to nejméně 5 dětí a nejvíce 8 dětí
- celé zařízení má pak nejméně 2 a nejvíce 6 rodinných skupin
- sourozenci jsou zařazováni do stejných skupin, výjimečně mohou být zařazeni jinam např. v případě zdravotních nebo výchovných problémů
- domovy internátního typu musí být přeorganizovány – u některých se ale stále tak nestalo
- hlavní zájmem domova je zabezpečení fyzických a i psychických potřeb dítěte se zaměřením na jeho individualitu
- hlavní úkolem pedagoga je přistupovat ke každému dítěti individuálně a věnovat se jeho potřebám

- zabezpečují rovné právo na vzdělání
- stále hledání alternativ na přestup dítěte k lepší náhradní rodinné péči⁵

POČET DĚTÍ V NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČI

Kraj	Počet dětí v náhradní rodinné péči k 1. 1. 2008	Počet dětí umístěných v průběhu sledovaného roku		Počet dětí v náhradní rodinné péči k 31. 12. 2008		Zánik náhradní rodinné péče				Předání spisu jinému OSPOD
		celkem	z toho zdravotně postižených	celkem	z toho zdravotně postižených	na návrh pěstouna	na návrh OSPOD	zletilostí dítěte	jinak	
Hlavní město Praha	578	148	7	613	31	7	6	59	24	17
Středočeský kraj	705	190	8	788	44	7	4	72	13	11
Jihočeský kraj	484	122	10	531	39	7	4	42	12	10
Píseňský kraj	324	104	5	378	33	4	5	22	9	10
Karlovarský kraj	357	110	0	402	3	3	2	30	14	16
Ústecký kraj	727	181	3	788	31	9	13	60	23	15
Liberecký kraj	368	84	5	382	21	7	0	49	4	10
Královéhradecký kraj	359	68	0	361	37	3	1	41	8	13
Pardubický kraj	369	88	8	384	30	3	2	42	23	3
Vysočina	314	46	6	316	26	2	1	30	9	2
Jihomoravský kraj	806	134	4	827	43	7	2	59	30	15
Olomoucký kraj	447	169	8	549	57	7	0	38	9	13
Zlínský kraj	402	67	3	419	35	3	0	38	2	7
Moravskoslezský kraj	1 341	269	7	1 421	37	15	3	104	36	31
Celkem ČR	7 581	1 780	74	8 159	467	84	43	686	216	173

NRP – náhradní rodinná péče, OSPOD – orgán sociálně-právní ochrany dětí

zdroj : statistická ročenka 2008 str. 127

EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND

DOUČOVÁNÍ DĚTÍ ZE SOCIÁLNĚ ZNEVÝHODNĚNÉHO PROSTŘEDÍ

Tento projekt patří jako jeden z mnoha pod pedagogickou fakultu MU, která jej vede i jako vyučovaný předmět. I já jsem měla tu čest do projektu se zapojit. Fakulta už pracuje na projektu, na který dostala grand, rok. Tento rok jí byl grand přidělen opět. Na projektu je možno podílet se jako na součásti vyučování, kdy získáte kredity jako za zapsaný předmět nebo se můžete podílet podepsáním dohody o pracovní činnosti. Plat za doučování je 1500 za

25 odučených hodin. Fakulta při vybírání dětí spolupracuje se organizací Drom, která zajišťuje doprovody do domácností. Při doučování se student soustředí pouze na jedno dítě, které navštěvuje u něj v jeho domácím prostředí. Dětem často působí problémy český jazyk, na který nejsou zvyklí od svých rodičů, a proto je potřeba ho hlavně poslouchat, aby si dítě zvykalo na důraz, který je v češtině kladen jinak na slova než v romštině. Hlavní důvod vidí pedagogové v tom, že romské děti ve školách špatně rozumí a při nejhorším se i špatně vyjadřují, a i když je jejich myšlenka na počátku správná, nedokáží jí správně slovně popsat.

Důvodů, proč jsem se zapojila je mnoho. Jeden z nich je například zjistit, jestli romské rodiny opravdu stojí o to, aby jejich děti byly doučovány a jestli tento projekt bude mít nějaký výsledek. Pro mě je romská kultura je velice rozmanitá a je pro mě velice těžké jí pochopit. Každopádně projekt se mi líbí a to hlavně v tom, že vybrané romské rodiny pochopily, že je něco špatně a je potřeba na tom pracovat pro lepší budoucnost jejich dětí.

Po podepsání smlouvy a odevzdání čísla účtu mi byl přidělen sešitek se vzkazem pro učitele, který ho prosí o spolupráci a to jestli by byl tak laskavý a sdělil mi v čem má dítě mi přidělené problémy a na čem bychom měli do budoucna zapracovat. Také jsem dostala list s kontakty a pokyny, kam se mám co nejdříve ozvat. Další den jsem dostala seznam dětí ze kterých si můžu vybrat dítě, které by mi nejvíce vyhovovalo jak věkově tak doučovaným předmětem. Dítě již mám vybráno a teď pouze čekám na kontakt s rodinou a doprovod od výše zmíněné organizace Drom.

Věřím, že tento projekt bude pro mě obrovskou zkušeností, i když komunikace je v celku pomalá a osobně mám i celkem strach z toho, jak mě romská rodina přijme. Také mě celkem překvapilo, že do projektu jsem byla přijatá bez zkušeností s výukou, ale je mi zcela jasné, že lidí, co by se chtěli ve volných chvílích zabývat doučováním romského dítěte, je málo a že jako studentka vysoké školy by jsem měla zvládat česká jazyk i matematiku pro 3. třídu základní školy.

ZÁVĚR :

Téma sociálních služeb je jedno z témat, které zůstávají stále otevřené novým teoriím. Skupina sociálně znevýhodněných se stále rozšiřuje a je stále složitější zachytit do sítě sociálních služeb všechny ty, kteří potřebují pomoc. Jak jsem již zmínila na začátku je složité vymezit všechny sociálně znevýhodněné ke kterým se v posledním době začali řadit i lidé s psychickými problémy. Důchodci, hendikepovaní, děti ze špatných sociálních vrstev, drogově závislí, velká část romské populace, týrané matky, zneužívané děti, lidé bez domova a děti z dětských domovů všichni tito lidé tvoří jen malou skupinu těch, kteří využívají sociální pomoci.

Vypracování tohoto tématu mě pouze ujistilo v tom, že bych se do budoucna chtěla věnovat sociální službám určeným dětem a programů pro sociálně znevýhodněné děti.

ZDROJE :

REKTOŘÍK, J. a kol. *Ekonomika a řízení veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, 2002. 264 s. ISBN 80-86119-60-2.

REKTOŘÍK, J. *Ekonomika veřejného sektoru, DSO*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005. 127 s. ISBN 80-210-3505-6.

Statistická ročenka 2008

www.kr-vysocina.cz³

www.finance.cz²

www.ranapece.cz⁴

www.mpsv.cz¹

http://is.muni.cz/th/182829/fss_b/bakalarska_prace_182829_uprava.pdf⁵